

فرماندهی میدانی حاج قاسم در نبرد با داعش

مهراب هداوند^۱

علی گراوند^۲

حسین سعادت‌مند^۳

فصلنامه (علمی - تخصصی) مطهر، سال هفدهم، شماره ۵۵، زمستان ۱۳۹۹

چکیده

تأثیرگذاری زیاد تصمیم‌های مدیران و فرماندهان عالی در سطوح مختلف جامعه و همسو بودن سبک مدیریتی و فرماندهی آن‌ها با راهبردهای اصلی کشور ضرورتی انکارناپذیر است. جمهوری اسلامی ایران متناسب با راهبردهای خود سبک نوینی از حکمرانی در درون مرزها و خارج از مرزهای جغرافیایی خود و به تبع آن الگوی مدیریت و فرماندهی را در سطح عالی به نمایش گذاشته که برخی از مدیران سطوح عالی کشور در نیروهای مسلح و خارج از آن در راستای تحقق اهداف نظام و در طی ۴۰ سال اخیر مطلوب عمل کرده‌اند شهید سپهبد قاسم سلیمانی به عنوان تنها مدیر عالی در نظام جمهوری اسلامی که موفق به گرفتن نشان ذوالفقار از رهبری معظم انقلاب شده است، نه تنها در عملکرد شغلی خود موفق بود بلکه با محبوبیتی کم نظیر در سطوح و سلیق مختلف جامعه همراه شد. سوال ما در این پژوهش این است ویژگی‌های فرماندهی سردار سلیمانی بر چه ویژگی‌هایی استوار بوده است؟ الگوی مدیریتی مطلوب برای مدیران عالی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر سبک مدیریت این شهید در جامعه نهادینه شود. از درون این اندیشه بزرگ اسلامی انقلابی و ربّانی فرماندهان بزرگی مانند شهید سلیمانی، کاظمی، زین الدین، صیادشیرازی، بابایی و... پرورش یافتند و این انقلاب درونی در اندیشه، به شکل شگفت‌انگیزی، نمود بیرونی پیدا کرد و حکومت ۲۵۰۰ ساله طاغوت را سرنگون و مثلث قدرت در دنیا را تغییر داد.

واژگان کلیدی: فرماندهی، آمریکا، داعش، مدیریت شهید سپهبد قاسم سلیمانی.

^۱ میرزایی استادیار دانشگاه تربیت پاسداری امام حسین (ع)

^۲ عضو هیات علمی دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع)

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد

مقدمه

ایران و آمریکا به لحاظ نگرش سیاست خارجی و سیاست بین الملل، دوتقطه مقابل همدیگر را تشکیل می‌دهند. آمریکا در پی هماهنگ کردن نیروهای ایران ستیز در نظام بین الملل است و ایران را مسبب ناامنی بین المللی میداند و ایران نیز در پی مقابله با نظام سلطه جهانی به رهبری آمریکا در منطقه جنوب غرب آسیا، جهان اسلام و جهان مییاشد. تقابل ایران و آمریکا رنگ و بوی ایدئولوژیک و هویتی به خود گرفته است. ریشه اصلی این تقابل ناشی از طیف گسترده ای از مسائل سیاسی و ایدئولوژیک و... بین دو کشور است. این تضادها حضور مستقیم آمریکا در خاورمیانه و افزایش نقش منطقه ای ایران، جنبه راهبردی پیدا کرده است. در واقع، بی اعتمادی نزد طرف ایرانی به دنبال بروز بحران عراق، افغانستان، سوریه و... حضور نیروهای آمریکا در منطقه و آثار آن بر امنیت ملی ایران را افزایش داده از طرفی حمایت ایران از حزب الله لبنان، حماس، انصارالله یمن، که آمریکایی‌ها آن‌ها را گروه‌های تروریستی می‌داند بر این تقابل افزوده است. با توجه به مسئولیت حساس و مأموریت‌های خاص نیروی قدس سپاه که با حیاتی ترین و ارزشمندترین دارایی یعنی گسترش اسلام ناب محمدی و احیای روحیه انقلابی در بین مردم کشورهای اسلامی تا نابودی قدرت‌های استعمارگر و بیرون راندن آن‌ها از سرزمین‌های اسلامی است، باید الگوهای رفتاری فرماندهان و حتی رزمندگان آن الگویی اسلامی و انقلابی در راستا اجرای مأموریت باشد. در منابع اسلامی واژه مدیریت با واژه‌هایی مانند اداره کننده، رهبر و متصدی امور، امامت، ولایت، امارت، ریاست و سیاست به کار برده می‌شود. استاد شهید مطهری معتقد است مدیریت انسان‌ها و رهبری آن‌ها عبارت است از فن بهتر بسیج کردن و بهتر سامان دادن و بهتر سازمان دادن و بهتر کنترل کردن نیروهای انسانی و به کار بردن آن‌ها.

مدیریت یعنی به وجود آوردن و حفظ کردن محیطی که در آن افراد بتوانند در جهت برآوردن هدف-های معینی به طور مؤثر و کارآمد فعالیت کنند (خورشیدی، ذوالفقاری، ۱۳۹۰: ۱۵). مدیریت علم و هنر برنامه ریزی، هماهنگ کردن، رهبری و نظارت بر فعالیت‌های گوناگون به منظور دست یابی به هدفی مشخص است. این علم و هنر در سیره نبی اکرم اسلام (ص) و ائمه معصوم در متعالی ترین شکل ظهور یافته که مدیریت الهی و بر مبنای شناخت حقیقت وجود انسان است. این مدیریت، مدیریتی است که با حکومت بر قلب‌ها به دست می‌آید نه با پشت میز نشستن و فرمان دادن و هدف آن شکوفا کردن استعدادهای انسان در جهت رشد و کمال و رسیدن به خداوند است. یکی از پیامدهای مهم دنیای کنونی، حاکم شدن بیشتر مکتب اصالت نفع بر نظام ارزشی غرب و تاثیر بر فعالیت‌های اقتصادی و تولیدی است که زندگی انسان در غرب، صحنه ی رقابت تمام عیار و میزان سوددهی آن وابسته

است. آنچه در بحث مدیریت اسلامی مطرح است، حاکم بودن ارزش‌های اسلامی و معیارهای الهی بر مدیریت در کنار بهره‌مندی از چارچوب‌ها و ساختارهای علمی و مدیریتی است (رضائیان، ۱۳۸۲). از موضوعاتی که در حوزه‌ی مدیریت نیروهای نظامی مغفول مانده و نیاز به تحقیق بیشتری دارد بررسی جایگاه ارزش‌های مدیریتی فرماندهان، شناخت مدیریت نظامی شایسته و برتر، تبیین جایگاه فرماندهان نظامی نزد خداوند و مردم و در نهایت یافتن الگویی شایسته، تا اینکه همه نیروهای مسلح در طی زمان‌های مختلف از مسیر سعادت و سلامت و پیشرفت گمراه نگردند. بنابراین شناساندن الگوها و سبک فرماندهی افراد شاخصی مانند سردار سلیمانی و سلیمانی‌ها برای مدیران حال حاضر و نسل‌های بعدی از اهمیت زیادی برخوردار است. آنچه مدیریت و فرماندهی سردار سلیمانی را متمایز تر از فرماندهی و مدیریت غربی و روزمره اسلامی می‌کند مدیریت جهادی ایشان است که با هر دو شکل یادشده متفاوت است. با توجه به بررسی رویکردهای فرماندهی و مدیریتی در سیره ائمه معصومین: داوری عادلانه، احقاق حق، جهاد شجاعانه در راه خداوند، ساده زیستی و تأمین معاش از دسترنج خود و استقلال و خودکفایی، التزام به نظم و نظارت و وقت شناسی، وعظ و اندرز و فصاحت در کلام قابل مشاهده می‌باشد. اصول و مبانی اعتقادی حاج قاسم که فرماندهیش بران استوار بود، ایمان به حاکمیت الله در جهان بود که هیچ برگی از درخت نمی‌افتد مگر به اذن الله؛ استقرار نظام الهی مبتنی بر اعتقاد به حاکمیت الهی و استمرار و اشاعه آن تنها در گرو تبعیت محض و بدون چون و چرا از ولی خداست این دواصل درواقع باعث شد. امام انقلابی را به ثمر رساند که از پدیده‌های بی نظیر قرن ۲۱ می‌باشد.

پیشینه پژوهش

در پژوهشی با عنوان "اصول حاکم بر مدیریت جهادی توسط شیرازی، تولایی و (۹۵) تلاش نمودند با تجربه مدیریت جهادی در کشور اصول حاکم بر مدیریت جهادی را معرفی کنند کیانی‌زاده و گلشنی (۹۵) ویژگی‌های شخصیتی سیاست‌گزاران مبتنی بر مدیریت جهادی را مورد بررسی قرار دادند که طی آن مؤلفه‌های روحیه ایثارگری، کار و تلاش مضاعف، مسئولیت پذیری، شایسته سالاری و وجدان کاری، شجاعت و قاطعیت در کارها، خودباوری، از جنس مردم بودن، قناعت و ساده زیستی و حسن خلق را بررسی نمودند. طراحی و تبیین الگوی فرماندهی سردار شهید حسن باقری"، ضماهنی و حجرگشت (۱۳۹۴)، عناصر اصلی الگوی فرماندهی شهید حسن باقری به عنوان یکی از بزرگترین فرماندهان و مدیران نظامی کشور در دوره دفاع مقدس، استخراج و الگوی رهبری او با پنج مؤلفه اصلی خدامحوری، حکمت ورزی، مهرورزی، صلابت و دشمن شناسی ارائه شد.

تعریف فرماندهی

برابر ماده ۴ آیین نامه انضباطی نیروهای مسلح، فرماندهی اختیاری است که فرد در خدمت به سبب شغل یا درجه یا مسئولیتی که دارد در راستای انجام مأموریت‌های محوله به کار می‌برد. فرمانده مسئول کارکنان واحد خود بوده و تنها مقامی است که در قبال اعمالی که واحد او انجام داده یا از انجام آن بازمانده است، مسئولیت دارد. الگوی مدیریتی مدیران در ایران اسلامی باید در کنار معنویت پیشرفت مادی، رشد علمی، توسعه عدالت، کم شدن فاصله‌های طبقاتی، برداشته شدن نمونه‌ها و قلّه‌های اشرافی‌گری را نیز به همراه داشته باشد. (امام خامنه‌ای، ۹۵).

مبانی نظری

مدیران و فرماندهان در تقسیم‌بندی رایج به سه گروه پایه، میانی و ارشد تقسیم می‌شوند. مدیران و فرماندهان عالی در سازمان‌های دولتی عمدتاً مدیرانی هستند که در بالاترین سطح سازمانی به ایفای نقش می‌پردازند. اینگونه مدیران، حوزه تصمیم‌گیری گسترده‌ای در اختیار دارند و تصمیم‌سازی‌های آنها آثار و پیامدهای گسترده‌ای در سطح جامعه به دنبال دارد. اصطلاح مدیران و فرماندهان عالی به آن دسته از مدیران فرماندهان در سیستم اداری دولتی اطلاق می‌شود که به جای نگرش وظیفه‌ای با دیدگاه چند وظیفه‌ای به اداره مجموعه‌های تحت مسئولیت خود می‌پردازند و نفوذ زیادی در سطح ملی دارند. اینگونه فرماندهان خروجی داده‌های تحلیل شده با حجم بسیار زیاد را در قالب گزارش‌های تلخیص شده دریافت می‌کنند و در جلسات با حضور متخصصان و خبرگان به تصمیم‌گیری می‌پردازند. برخی از ویژگی‌های فرماندهان عالی جمهوری اسلامی ایران عبارتند از: طبق روال معمول این فرماندهان عمدتاً گرایش سیاسی مشخصی دارند. گستره تصمیم‌ها و آثار آن، که از سوی آنها اتخاذ می‌شود، فراسازمانی، و بر طیف وسیعی از جامعه اثرگذار است. مسائل بین‌المللی، ملی و منطقه‌ای در تصمیم‌های آنها لحاظ، و اثرگذاری و اثرپذیری این تصمیم‌ها بر معادلات منطقه‌ای و حتی جهانی مورد توجه دیگر کشورها و دشمنان در نظر گرفته می‌شود.

مدیریت در تراز انقلاب، که مترادف با مدیریت جهادی نیز تعریف شده است (مقام معظم رهبری، بیانات در جمع مردم مشهد ۱/۱/۹۶) با اینکه وجوه مشترکی با مدیریت غربی دارد در هدف و چگونگی رسیدن به آن تفاوت‌هایی دارد که مهم‌ترین ویژگی آن کار جهادی است. کار جهادی یعنی کاری که هم در آن تلاش هست؛ خستگی ناپذیری هست؛ هم اخلاص هست؛ یعنی انسان می‌فهمد که برای خودش، برای پُر کردن کیسه خودش کار نمی‌کند؛ دارد برای مردم کار می‌کند؛ برای خدا کار می‌کند. (مقام معظم رهبری سخنرانی در جمع زائران حرم مطهر امام رضا(ع) ۱/۱/۹۸)

در بیانیه گام دوم رهبر انقلاب راهبردهای اصلی به منظور مدیریت جامعه قابل مشاهده است و توصیه‌های لازم برای تحقق جامعه اسلامی مطلوب ارائه شده و برای ۴۰ سال دوم انقلاب اسلامی ایران، این اولویتها را برشمرده است. در این بیانیه سبک مدیریتی مدیران عالی باید منتج شود به پیشرفت محسوس در این زمینه‌ها: ۱- امید به آینده و غلبه بر ترس‌ها و فضا سازی‌هایی که ناامیدی را تشویق می‌کند. ۲- علم و پژوهش، آشکارترین وسیله عزت و اقتدار کشور، و معنویت و اخلاق جهت دهنده همه حرکات و فعالیت‌های فردی و اجتماعی است. ۳- سیاستهای ابلاغی اقتصاد مقاومتی باید پیگیری و دنبال شود. ۴- عدالت و مبارزه با فساد برای نظام جمهوری اسلامی نیازمند مشروعیتی فراتر از مشروعیت‌های مرسوم و مبنایی تر از مقبولیت اجتماعی و بسیار جدی تر است. ۵- استقلال و آزادی به معنی آزادی ملت و حکومت از میل و زورگویی قدرت‌های سلطه‌گر جهان و آزادی اجتماعی به معنای حق تصمیمگیری و عمل کردن و اندیشیدن برای همه افراد جامعه است. ۶- عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن شاخصه‌های متن و مصلحت در روابط بین المللی هستند ۷- سبک زندگی ... (مقام معظم رهبری، بیانیه گام دوم انقلاب، ۹۷/۱۱/۲۳).

شهید سلیمانی در سال ۱۳۵۹ عضو سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درآمد و در سال ۱۳۶۰ به فرماندهی لشکر ۴۱ ثارالله منصوب شد. شهید سلیمانی در جنگ عراق علیه ایران از فرماندهان عملیات‌های والفجر ۱، کربلای ۲ و کربلای ۱ بود. پس از جنگ به دلیل بروز نا امنی از سوی قاچاقچیان و اشرار در مرزهای شرقی به مبارزه با آنها پرداخت. شهید سلیمانی در سال ۷۹ از سوی رهبر معظم انقلاب به فرماندهی سپاه قدس منصوب شد. ایشان نقش کلیدی در تقویت جایگاه ایران در غرب آسیا و دیگر مکان‌های جغرافیایی به ویژه در کشورهای اسلامی ایفا کرده است که به دلایل سیاسی و امنیتی سال‌ها بعد از شهادت ایشان و بنا بر مقتضیات زمان مشخص گردد. فرماندهی و مدیریت ایشان در عراق و سوریه بر علیه ابر تروریسم قرن یعنی داعش و تجهیز و کمک به حزب الله در جنگ ۳۳ روزه و شکست اسرائیل در یادها باقی خواهد ماند و تلاش برای ایجاد وحدت در بین کشورهای منطقه و اسلامی از اقدامات برجسته این شهید عزیز به شمار می‌آید.

جدول ۱ نمونه‌ای از استخراج مفاهیم و مضمون‌ها در مورد سردار سلیمانی

شخصیت‌ها و نظر دهندگان	بیانات	مفاهیم	مضمون‌های پایه	مضمون‌های فراگیر
------------------------	--------	--------	----------------	------------------

زمینه‌های فردی زمینه‌های اعتقادی...	جهاد اخلاص شجاعت دشمن شناسی	تلاش خستگی ناپذیر همراه با اخلاص شجاعت در میدان نبرد درک درست از شناخت دشمن میل به شهادت در راه خدا	سالها مجاهدت مخلصانه و شجاعانه در میدان‌های مبارزه با شیاطین و اشرار عالم و سالها آرزوی شهادت در راه خدا، سرانجام سلیمانی عزیز را به این مقام والا رسانید و خون پاک او به دست شقی ترین آحاد بشر بر زمین ریخت	رهبر معظم انقلاب
زمینه‌های فردی	شجاعت استقامت تلاش فراوان...	نترسیدن از مرگ شجاعت در عمل داشتن خستگی ناپذیری و کار زیاد.	حاجقاسم صمدیار در معرض شهادت قرار گرفته بود؛ این بار اول نبود، ولی در راه خدا، در راه انجام وظیفه، در راه جهاد فی سبیل الله پروا نداشت؛ از هیچ چیز پروا نداشت؛ نه از دشمن پروا داشت، نه از حرف این و آن پروا داشت، نه از تحمل زحمت پروا داشت	
زمینه‌های فردی	ادراک فنی شجاعت قدرت روح نفوذ	دانش تخصصی قوی نترسیدن از خطرها آرامش بسیار زیاد باوقار بودن در قامت یک فرمانده اثرگذاری بسیار بر یاران الهام‌بخش بودن دیگران	در نظر حاج قاسم هیچ معادله‌ای غیرقابل حل نبود؛ همیشه در قلب خطر، کوه آرامش و وقار بود و دشمنان را به شکست کشانده بود. یاران شهید سلیمانی امروز سربلند، مقتدر و زنده هستند. تفکر حاج قاسم در ذهن آن‌ها سرشار است و این راه ادامه دارد	سردار سلامی

جدول ۲ نمونه‌ای از استخراج مفاهیم و مضمون‌ها دشمنان در مورد سردار سلیمانی

مضمون‌های پایه	مفاهیم	بیانات	شخصیت‌ها و نظر دهندگان
	قدرت اثربخشی	قاسم سلیمانی فردی بسیار توانمند و مدبر و دشمنی شایسته است. وی بازی خود را به خوبی انجام می‌دهد	ژنرال پترائوس

جان ماگویر افسر سیا)	سردار سلیمانی را قدرتمندترین عامل در خاورمیانه که کمتر کسی چیزی درباره او شنیده. او شبیه آن چیزی نیست که از یک فرمانده چریکی انتظار دارید. مردی اتوکشیده و توانمند است، و خصوصیت‌های فرماندهی به شکل برجسته‌ای در او مشهود است؛ یک انسان حرفه‌ای است	دانش تخصصی قوی	استقامت تلاش زیاد
باراک اوباما	او دشمن من است ولی من برای او احترام ویژه‌ای قایل هستم.	شجاعت، خستگی‌ناپذیری، توانمند	
جلال‌الدین صغیر، از علمای حوزه علمیه نجف	سلیمانی در برخورد با سربازها فردی بسیار متواضع بود. همین مسئله محبوبیت او را میان سربازها به شدت بالا برده بود و او را یک مقام ایرانی نمی‌دیدند، بلکه یک مبارز مقدس می‌دیدند که دقیقاً مثل خودشان دارد می‌جنگد. سلیمانی معنوی و ایده‌آل‌گرا بود و با آن شخصیت خشکی که معمولاً در فرماندهان نظامی می‌بینید، تفاوت داشت.	تخصص و مهارت، ایمان، شجاعت	متواضع
مک کریستال ژنرال آمریکایی	وقتی در میدان جنگ است، بسیار کاریزماتیک است در محیط‌های مختلفی عملیات داشته قدرت سیاسی که قاسم سلیمانی دارد به او اجازه می‌دهد که کارهای بسیاری انجام دهد. ولی او کارهایش را با آرامش و اثربخشی فوق‌العاده انجام می‌دهد.	ایمان، شجاعت، شهامت، ایثار	

ویژگی‌های فرماندهی سردار سلیمانی

توکل به پروردگار متعال و توسل به اهل بیت علیهم السلام

اولین چیزی که در فرماندهی سردار سلیمانی تجلی داشته و خود را به رُخ می‌کشید توکل به خدا و ائمه بود هم‌زمان نزدیک او نقل می‌کنند فرماندهی حاج قاسم در به‌کارگیری توان‌ها، غیرفیزیکی بود. او بیشتر بر ایمان و اعتقادات تاکید داشت و آن را محور قرار می‌داد. شهید سلیمانی عزت و نصرت و پیروزی را از خداوند می‌دید، دشمن را حقیر می‌شمارد و به همین دلیل انگیزه او برای نبرد با دشمنان در جنگ تحمیلی و در سوریه و عراق همیشه عالی بود و خودش منبع و مرکز پمپاژ معنویت، انگیزه و اراده بود و این را از خداوند داشت و همیشه برای اجرای عملیات‌ها به فرماندهان و رزمندگان روحیه می‌داد.

دشمن شناسی عملیاتی

دومین ویژگی سردار سلیمانی است. سردار سلیمانی ادبیات و شیوه‌های دشمن را به دقت می‌شناخت. او رفتار دشمن در برابر حرکات ما را پیش‌بینی می‌کرد و تشخیص می‌داد. لذا طرح‌ریزی عملیات‌ها را به‌گونه‌ای انجام می‌داد که با هر اقدام احتمالی دشمن، بتوانیم پاسخ محکمی بدهیم. اگر قرار بود به منطقه‌ای حمله شود، عکس‌العمل احتمالی دشمن را تشخیص و در طرح‌ریزی پیش از حمله مدنظر قرار می‌داد. بنابراین باید بگوییم که سردار سلیمانی از نبوغ خاصی در طرح‌ریزی عملیاتی برخوردار است.

استراتژیست عملگرا

حاج قاسم در سه حوزه استراتژیک، طراحی و تاکتیک از بهترین‌های عصر حاضر بود. صاحب تفکر و نظر در حوزه استراتژیک بود. او مباحث حوزه نظامی، سیاسی و اقتصادی و فرهنگی را خیلی خوب تجربه، تحلیل و نتیجه‌گیری و براساس آن برنامه‌ریزی می‌کرد. در عین اینکه یک استراتژیست بود در حوزه طراحی و تاکتیک صاحب‌نظر و از تجربه ۴۰ ساله جهاد و نبرد برخوردار بود و از او یک نابغه بی‌نظیر ساخته بود و در هر جبهه‌ای حاضر می‌شد با بررسی وضعیت زمین، دشمن و توانمندی خودش بهترین نظر و طرح و جمع‌بندی عملیاتی را ارائه می‌کرد. تجارب سردار سلیمانی در حضور در جبهه‌های مختلف زمینی از مرزهای شرقی ایران تا عراق و سوریه و لبنان او را به نقطه ثقل و مرکز محور مقاومت تبدیل کرده بود. حماس و گردان‌های جهادی فلسطین نیز از رهنمودهای نظامی وی بهره‌مند می‌شدند. «یحیی السنوار» رئیس سیاسی از دو سال پیش از حمایت همه‌جانبه سردار سلیمانی از حماس سخن گفت. او خرداد نیز در اجلاس بین‌المللی حمایت از انتفاضه ملت فلسطین در نوار غزه گفت: اگر حمایت‌های ایران نبود، مقاومت فلسطین به توانمندی‌های فعلی دست نمی‌یافت. دریانیه گردان‌های قسام پس از شهادت سردار سلیمانی نیز تاکید شده است: «سردار سلیمانی حمایت‌های مختلفی از محور مقاومت کرد و بی‌شک نقش وی در این راه باعث شد وی به هدفی بزرگ برای اسرائیل و آمریکا تبدیل شود.» مجموع اقدامات خنثی‌ساز سردار سلیمانی باعث شده بود او به سدی نفوذناپذیر در منطقه در برابر زیاده‌خواهی‌های محور عربی غربی تبدیل شود. همچنین موفقیت اکثر حمله‌های هوایی روسیه منوط و مشروط به ابتکار عمل‌های زمینی حاج قاسم در سوریه بود (islamtimes.org). همچنین امام خامنه‌ای (مدّ ظله العالی) نیز ۱۸ دی ماه در دیدار مردم قم به مناسبت قیام ۱۹ دی در حسینیه امام خمینی (ره) در بخش‌هایی از فرمایشات خود درباره این شهید بزرگوار فرمودند: شهید سلیمانی، هم شجاع بود، هم باتدبیر... از همه این‌ها بالاتر، اخلاص او بود، بااخلاص بود؛ این ابزار شجاعت و ابزار تدبیر را برای خدا خرج می‌کرد؛ اهل تظاهر و ریا و مانند این‌ها نبود... یک فرمانده جنگاور مسلّط بر عرصه نظامی بود، هم در عین حال

به شدت مراقب حدود شرعی بود... در مسائل داخل کشور اهل حزب و جناح و مانند این‌ها نبود، لکن به شدت انقلابی بود. انقلاب و انقلابیگری خط قرمز قطعی او بود ذوب در انقلاب بود... این آدم توانست در مقابل همه نقشه‌هایی که با پول، با تشکیلات تبلیغاتی وسیع آمریکایی، با توانایی‌های دیپلماسی آمریکایی، زورگویی‌هایی که آمریکایی‌ها روی سیاستمداران دنیا به خصوص کشورهای ضعیف دارند، تهیه شده بود قد علم کند و این نقشه‌ها را در این منطقه غرب آسیا خنثی کند. معظم له همچنین روز جمعه ۲۷ دی ماه در جمع باشکوه نمازگزاران تهرانی درباره حادثه شهادت سردار سلیمانی اصل شهادت آنان نیز از آیات قدرت الهی است، چراکه ترور سردار سلیمانی یعنی سرشناس ترین و قوی ترین فرمانده مبارزه با تروریسم در کل منطقه، موجب رسوایی دولت بی آبروی آمریکا شد به عنوان مثال در جبهه شرقی با تدبیر او تنف دور خورد و آمریکایی‌ها در مدار ۵۵ تنف محاصره و آرزوی اشغال ابوکمال را به گور بردند با ایجاد سازمان و قدرت‌های بزرگ و طرح‌ریزی عملیات‌های هجومی و پدافندی در دفاع مقدس و عملیات‌های سوریه، عراق، یمن و افغانستان علیه آمریکا و عمال او طراحی کرد بزرگترین اقدامات سردار سلیمانی در خنثی کردن توطئه‌های محور غربی-عربی در جنگ داخلی عراق و سوریه بود. پس از حمله غافلگیرانه و هماهنگ شده داعش، ارتش عراق شیرازه اش از هم پاشید. اشراف سردار سلیمانی به مسائل عراق باعث گردید تا او دوباره ارتش عراق را با رویکردی مردمی بازسازی و تا با گروه‌های تروریستی مانند داعش مبارزه کند. همچنین شهید سلیمانی توطئه‌های آمریکا را در عراق خنثی کند. بارها نیروهای آمریکایی با اشراف بر آسمان عراق سعی در افشای مسیر عملیات‌های نیروهای تحت امر سردار سلیمانی را داشتند و به صورت همزمان از طریق بالگردها برای گروه‌های مخالف وداعش کمک‌های پشتیبانی و اسلحه ارسال می‌کردند. با این وجود، آمریکایی‌ها نتوانستند مانع پیروزی سردار سلیمانی شوند.

قبول خطر و برداشتن گام‌های بلند

فرمانده یگان فاطمیون خاطره‌ای از آرامش سردار اسلام شهید حاج قاسم سلیمانی مقابل جنگنده‌های آمریکایی روایت کرده است: «ما معمولاً برای سرکشی به مناطق تحت درگیری با هلی کوپتر در رفت و آمد بودیم. یکی از روزهایی که منطقه "تنف" در مرز عراق و سوریه از دست داعش آزاد شده بود، با حاج قاسم قرار شد به آنجا برویم تا سری به وضعیت منطقه و نیروها بزنیم و از اوضاع مطلع شویم آمریکایی‌ها اعلام کرده بودند تا مدار ۵۵ درجه این منطقه کسی حق نداره نزدیک بشه هم زمان جنگنده‌های آمریکایی با دیدن هلی کوپتر ما تلاش می‌کردند ما را از مسیرمان منحرف کنند البته آن‌ها نمی‌دانستند هلیکوپتر حامل چه شخصیتی است من مضطرب شده بودم چند بار به حاجی گفتم جنگنده‌ها

دارند نزدیک ما می‌شوند اما ایشان با آرامش به نوشتن ادامه داد و حتی سرش را هم بلند نکرد که نگاه شان کند... چند دقیقه بعد به منطقه که رسیدیم سردار سلیمانی در نقطه صفر مرزی نماز شکر خواند و برگشتیم. (خبرگزاری فارس)

فرماندهی در صحنه نبرد و یا به عبارت دیگر فرماندهی از نزدیک است.

سردار سلیمانی در سوریه مدام در صحنه‌های نبرد و درگیری حضور داشت. این حضور تنها مختص شرایط عادی نبود، بلکه در شرایط سخت حضور بیشتری در جبهه‌ها و خطوط مقدم داشت. در هیچ یک از ارتش‌های دنیا نداریم که بالاترین رده فرماندهی در جلوترین نقطه نبرد آن هم در شرایط سخت حضور پیدا کند و نیروهای خودی را برای تسلط بر دشمن فرماندهی کند.

به کارگیری نیروهای متحد مقاومت

در جبهه مقاومت در منطقه از تمامی سلیقه‌ها، فرهنگ‌ها، ادبیات‌ها و حتی عقیده‌ها در بین نیروهای سردار سلیمانی حضور داشتند. در میان نیروهای تحت امر حاج قاسم شیعیان، اهل تسنن، مسیحیان و ... حضور داشتند. او همه آن‌ها را در یک قالب و برای یک هدف مشترک سازماندهی می‌کرد، در شرایط سخت به صحنه می‌آورد و مدیریت می‌کرد.

به نمایش گذاشتن شهامت، ایثار و از خودگذشتگی

سردار سلیمانی با این روحیه، رعب قدرت نیروهای خودی را دل دشمن می‌انداخت و نیروهای خودی را قوی‌دل و ایمانشان را مضاعف می‌کرد. رفتارهای سردار سلیمانی که تجلی ایثار، شهامت و شجاعت بود، دشمن را به وحشت می‌انداخت. یکی از کارهای بسیار شجاعانه و متهورانه شهید سلیمانی بود رهبری فرمودند چه کسی هست که بتواند با بالگرد وارد شهری که در محاصره ۳۶۰ درجه دشمن است بشود. یعنی محاصره کامل و بدون راه فرار و با سازماندهی جوانان آن شهر (آمرلی) محاصره را بشکند. زمانی که داعش در اوج قدرت بود و هیچکس در سوریه و عراق حریف شان نبود.

فرماندهی بر قلب نیروها

نه تنها ایرانی‌ها که ملت‌های مسلمان منطقه به شدت به سردار سلیمانی عشق می‌ورزند و او بر قلب‌ها فرماندهی می‌کند.

استقامت در شرایط سخت و روحیه خستگی ناپذیری

او در سخت‌ترین شرایط بر خود و اطرافیانش مسلط می‌شد و فرماندهی مطمئن اعمال می‌کرد یکی دیگر از صفات برجسته شهید سلیمانی، پایداری و داشتن صبر و استقامت در رسیدن به اهداف متعالی است. ایشان رمز موفقیت خود را در پایداری و صبر، جهاد اصغر و جهاد اکبر جست‌وجو می‌کرد

و مدارج عالی ایمان و تقوا را می پیماید و این درسی است برای همه رهبران راه حق که هرگز از کار خود احساس خستگی و نگرانی نکنند؛ هر چند که این پایداری به درازا کشیده شود.

«وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» (سوره آل عمران، آیه ۱۳۹)

[توصیه به نظامیان] از حرکت در راه خدا خسته و سست نشوید. هرگز از دشمنانی که از دین و اخلاق و انصاف تهی هستند، ترس در دلتان راه ندهید؛ «ولا تهنوا ولا تحزنوا». این دستور قرآن است. «وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» ایمان شما [نظامیان]، شما را برترین ها قرار داده است. این ایمان را حفظ کنید؛ آن را در عمل سازمانی، عمل فردی و در اجرای تعهدات و مسئولیت های خود به کار گیرید (مقام معظم رهبری ۸۵/۸/۲۰)

عاشق شهادت

شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی در منطقه اروند کنار با یاد همزمان شهیدش، دعا کرد: «خدایا به آن نمازها که در کنار این نهرها خوانده شد قسمت میدهیم عاقبت ما را ختم به شهادت کن». همسر شهید محرابی می گوید زینب دختر بزرگم به دنبال سردار سلیمانی رفت و صدایش کرد و زینب خودش را معرفی کرد من زینب محرابی از مشهد امام رضا (ع) هستم زینب از سردار پرسید که می شود انگشترتان را به من بدهید؟ و گفت و سردار بلافاصله به زینب گفت، زینب تو از مشهدی و از پیش امام رضا (ع) می آیی، انگشتر را به تو می دهم اما حق انگشترم را ادا کنی و برای شهادتم در حرم امام رضا (ع) دعا کن (www.qudsonline) سرانجام دشمنان کینه توز که رشادت و قدرت سردار قاسم سلیمانی را تاب نیاوردند در بامداد جمعه ۱۳ دی ۱۳۹۸ خورشیدی با حمله موشکی بالگردهای آمریکایی به ۲ خودروی حامل سردار قاسم سلیمانی فرمانده سپاه قدس و ابومهدی المهندس معاون بسیج مردمی عراق در اطراف فرودگاه بغداد آنان را به شهادت رساندند. «يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُنِيرَ نُورَهُ وَ لَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ» آنها می خواهند نور خدا را با دهان خاموش کنند ولی خداوند کامل کننده نور خویش است، هر چند کافران خوش نداشته باشند... (سوره توبه آیه ۳۲) وقتی خبر شهادت مالک اشتر به امیرالمؤمنین (ع) رسید بسیار اندوهگین و افسرده خاطر شد گریست و بر منبر تشریف برده فرمود ما از خدا هستیم و بسوی او باز می گردیم بار خدایا من مصیبت اشتر را نزد تو بشمار می آورم، زیرا مرگ او از سوگهای روزگار است، خدا مالک را رحمت فرماید که بعهد خود وفاء نمود، و مدتش را بی پایان رسانید و پروردگارش را ملاقات کرد، مالک که اگر کوه بود کوهی عظیم و بزرگ بود، و اگر سنگ بود سنگی سخت بود، آگاه باشید بخدا سوگند مرگ تو ای مالک، جهانی را ویران و جهانی را شاد می سازد.

شهید قاسم سلیمانی، راوی شهید

سردار سرلشکر قاسم سلیمانی فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران یکی از فرماندهانی است که همیشه از شهیداً خاطراتی را بیان می‌کردند تا هم الگویی برای دیگران باشد و هم یاد آن‌ها را در اذهان عمومی زنده نگه دارد برای او فرقی نداشت که این شهیداً چه ملیتی دارند. سردار سرلشکر قاسم سلیمانی فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران در بیان مصداق و مثال عینی درباره قدرت ایدئولوژی مبتنی بر وحی خاطره شهیدعزالدین را گفتند: ذوالفقار عزالدین از اهالی منطقه صور لبنان به اسارت تکفیری‌ها درآمد. پس از آن ذوالفقار را مانند سرور و سالار شهیدان امام حسین(ع) سر از تنش جدا کرده و او را به شهادت می‌رساندند. ذوالفقار قبل از شهادتش در خواب دیده بود که سرش بریده می‌شود. امام حسین(علیه السلام) را در خواب می‌بیند که ایشان به ذوالفقار می‌فرماید: "عزیز من! سر تو را خواهند برید همانطور که بر سر من در واقعه کربلا گذشت. اما دردی حس نخواهی کرد، چون فرشتگان از هر طرف تو را دربر خواهند گرفت." یا روایت مربوط به شهید محمدحسین یوسف الهی، همسایه ابدی شهید سلیمانی، رزمنده‌ای که شهید سلیمانی درباره ایشان بیان نمودند شهید محمدحسین یوسف الهی عارفی است که در واحد اطلاعات عملیات لشکر ۴۱ ثارالله، مراتب کمال الی الله را طی کرد. قاسم سلیمانی درباره نحوه شهادت شهید محمد حسین یوسف الهی گفته است: هنگامی که آن‌ها در اتاق عملیات بودند دشمن در عملیات والفجر هشت دست به حمله شیمیایی می‌زند، او یاران خود را از سنگر خارج کرد و خود بعدها بر اثر ابتلا به عارضه شیمیائی به شهادت رسید... او در ادامه و در توصیف این شهید گفت که دوست دارم تا مرا پس از مرگ در کنار او به خاک بسپارید.

ولایت‌مداری

شهید سلیمانی مبلغ ولایت در حوزه نظری و عامل به اوامر ولایت فقیه در حوزه عملی بود، ولایت‌مدار عملی بود حاج قاسم خود را تربیت شده مکتب امام خمینی(ره) و امام خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی می‌دانست و هیچ کار و ماموریتی را بدون اذن و موافقت ایشان انجام نمی‌داد. حاج قاسم در دمشق عنوان کردند که برای من ملاک اوامر آقااست و غیر از خواسته ایشان هیچ کاری را انجام نمی‌دهم. فراموش نمی‌کنیم که حضرت آقا آخرین پیروزی‌ها را در شرق سوریه مقابل با داعش و رسیدن رزمندگان در مرز عراق را پیگیری می‌کردند و او دنبال اجرای این مهم بود.

عبودیت و بندگی

از ویژگی‌های شهید نماز شب و راز و نیاز با خداوند بود. من ندیدم نماز شب شهید سلیمانی قطع شود، آن هم نه نماز شبی عادی، نماز شب‌های او همیشه با ناله و اشک و اندوه به درگاه خدا بود(سردارحسین

معروفی). در کجای دنیا سراغ داریم یک فرمانده ارشد نظامی یک عارف حقیقی باشد او اهل انجام واجبات الهی و اهل رعایت حلال و حرام بود همیشه به فرماندهان و رزمندگان رعایت حقوق مردم و حقوق الهی را گوشزد می‌کرد و خودش عامل به این اعمال بود. مانند نامه به صاحب‌خانه در ابوکمال یکی از مصادیق عینی است.

مردم‌داری و مردم‌یاری

یکی از ویژگی‌های حاج قاسم مردم‌داری و مردم‌یاری او بود، آنقدر دلش از عشق مردم مسلمان و با ایمان پُر بود که با تواضع و فروتنی تمام با مردم برخورد می‌کرد. در سوریه و شهر حلب شخصا برای تخلیه مردم از شهر کمک می‌کرد یعنی خودش با ماشین مردم را جابه‌جا می‌کرد تا دیگران بیشتر تلاش کنند و سفارش می‌کرد به مردم در هوای سرد زمستان پوشاک زمستانی و پتو و لوازم خواب راحت داشته باشند، و تأمین آب، غذا، بهداشت و درمان آن‌ها سریع انجام شود. در سوریه بخشی از توان خود را برای حفاظت، اسکان، تغذیه، بهداشت و درمان مردم اختصاص داد و به‌گونه‌ای برخورد می‌کرد که انگار این مردم پدر، مادر، برادران، خواهران و فرزندان او هستند. تا آنجا که می‌توانست حاجت و درخواست‌های مردم را روا می‌کرد. به عنوان مثال یک روز از کرمان خیلی خسته برگشته بود، گفت انگار از زیر غلتک خارج شدم؛ دوستانش سوال می‌کنند چرا؟ بیان می‌کند از بس مراجعه‌کننده داشتم. این مردم چشم‌شان به کمک امثال ماست. من هم تا جایی که بتوانم کمک می‌کنم.» رنج مردم، درد و رنج او بود و واقعا سردار دل‌ها بود چون بر قلب‌ها و دل‌ها حکومت می‌کرد.

تواضع

تواضع ایشان در محضر خدا، ولی خدا و مردم مسلمان مومن و مجاهدان راه خدا، او رزمندگان را نوازش می‌کرد، دست رزمندگان رضویون، حیدریون، فاطمیون و زینیون را می‌بوسید. هم‌زمانش در خاطراتشان بیان نموده‌اند که خم می‌شد تا پای رزمنده‌ای را ببوسد که آن‌ها نمی‌گذاشتند. در آخرین جلسه ابوکمال وقتی از فرماندهان و مسئولان تشکر و قدردانی کرد به آن‌ها گفت: من دست شما را می‌بوسم، پای شما را می‌بوسم که دارید برای خدا جهاد می‌کنید. بعد همه گریه کردند، این گریه‌ها ظاهری نبود، قلبی و دلی می‌گفت و اشک بچه‌ها جاری می‌شد. سردار سلیمانی در میان هم‌زمان و سربازان مقاومت موضوع دیگری بود که در جبهه‌های مقابل داعش، نظر مقامات و کارشناسان آمریکایی را به‌خود جلب کرده بود. مگ وایر، افسر سابق سی‌آی‌ای در اظهاراتی رشک آور می‌گوید: «آن آدم رده‌پایینی که ۲۵ سالش است و بدون جلیقه ضدگلوله دارد در یک گروه شبه‌نظامی می‌جنگد، چگونه ممکن است انگیزه نگیرد و عملکرد خوبی نداشته باشد وقتی می‌بیند رئیسش که هم‌سن پدر بزرگش است با یک پیراهن دارد در میدان جنگ

و در میان شلیک گلوله‌ها قدم می‌زند. این کار یک پیام الهام‌بخش برای آن سرباز است که ترس در وجود این آدم وجود ندارد و ما هم باید همین‌گونه باشیم.» مگ وایر در ادامه اذعان می‌کند: «من واقعاً اعتقاد دارم که افرادی مانند سلیمانی احساس می‌کنند دارند تقدیرشان را رقم می‌زنند و اگر هم کشته شدند، خب کشته شده‌اند. آن‌ها دیدگاه بسیار متفاوتی نسبت به مثلاً ما آمریکایی‌ها در این باره دارند و معتقدند که در حال انجام یک مأموریت الهی هستند (hadese24.ir).

عاشق شهیدان و ایثارگران بود

شهید سلیمانی هیچ موقع از یاد شهیدان غافل نبود و بسیاری از مواقع به خانواده شهیدان سرکشی می‌کرد، در اهواز به خانه سردار شهید علی هاشمی رفته و با خانواده، فرزندان و مادر این شهید عزیز ملاقات کرد که جلسه معنوی بود، بارها در تهران، در حلب، دمشق و در مسیر با خانواده شهیدان کرمان و مدافعان حرم تماس تلفنی می‌گرفت جویای احوال آن‌ها می‌شد.

شجاعت و جسارت میدانی و پرهیز از ریاست‌طلبی

آنچه سبب محروم شدن انسان از مواهب آخرت می‌شود، در حقیقت همین برتری جویی و فساد در زمین است که همه گناهان در آن جمع است. هر آنچه که خداوند از آن نهی می‌کند حتماً برخلاف نظام آفرینش انسان و تکامل وجود او بوده است؛ بنابراین ارتکاب آن، نظم زندگی او را بر هم می‌زند و مایه فساد در زمین خواهد بود. حاج قاسم با حضور موثر همراه با روحیه عالی و سرکشی مداوم در خطوط مقدم و دیدار با فرماندهان میدانی و رزمندگان در مناطق مختلف در مقابل دشمن غدار تاثیر روحی و معنوی زیادی را به همراه داشته است. حاج قاسم در دوران دفاع مقدس در طریق‌القدس تا قلب منطقه ویل سابلر هجوم برد و به شدت مجروح شد. در عملیات فتح‌المبین تا ابوقریب پیشروی کرد و مجروح شد. در بیت‌المقدس به قلب دشمن یورش برد و تا پادگان حمیمه و سپس مرز کوشک در والفجر ۸ پهنه ارونه را درنوردید و شدیدترین آتش‌های دشمن را دریاچه نمک تجربه کرده بود. در کربلای ۵ در قرارگاه تاکتیکی در غرب کانال پرورش ماهی زیر آتشفشان خمپاره‌ها، توپخانه، و آتش‌های مستقیم دشمن در ۱۰۰ متری خط مقدم حضور داشت، در سوریه در تمامی خطوط عملیاتی هجومی و دفاعی حاضر شد. اولین نفری بود که با هلی‌کوپتر وارد حلب که محاصره شده بود، شد و مورد هجوم ضدهوایی دشمن قرار گرفت. اولین نفری بود که با هواپیما به صورت شبانه وارد فرودگاه حلب شد این در حالی بود که تیر مستقیم توپ ۲۳، النصره کُل باند را زیر آتش داشتند (mashreghnew). بعد از ایشان نیروها دیگر آمدند. اولین فردی بود که فرودگاه تدمر را با فرودش بازگشایی کرد. اولین نفری بود که با هلی‌کوپتر به جبل‌الغراب، سنجرى و بئر طیاریه رفت درحالی که آمریکایی‌ها در جناح راست و داعش در

جناح چپ او بودند و باعث تقویت روحیه رزمندگان و فرماندهان میدانی شد و با بررسی جبهه، طرح‌ریزی ادامه عملیات را انجام داد.

پیشگامی در حفظ مکتب خویش

اراده میدانی حاج‌قاسم که بیان نمودند پیروزی با ماست؛ چون خدا با ماست، این انگیزه و اراده الهی است، این یعنی اراده متصل به خداوند است. با وجود اینکه همه‌جا سقوط کرده بود، باز دشمن را حقیر می‌دید. این رویه عین اراده پیامبر و امیرالمومنین در برابر جبهه کفار و ناکشین و مارقین و قاسطین است، عین اراده حضرت امام خمینی (ره) و رهبر عظیم‌الشأن انقلاب (مدظله) است در برابر شیطان بزرگ که هر دو بزرگوار فرمودند: «امریکا هیچ غلطی نمی‌تواند بکند!» هرگاه توانمندی دشمن بزرگ‌تر و با تجهیزات پیشرفته‌تر معرفی می‌شد، می‌گفت نخیر، دشمن حقیر است، حمله کنید دشمن شکست می‌خورد. در حفظ مکتب خود و اعتقاداتش ثابت قدم بود به عنوان مثال جالوت فردی قدرتمند بود؛ برای ترساندن گروه اندک خداپرستان خودش به تنهایی به میدان رزم آمد و ضمن رجزخوانی درخواست مبارز کرد. شاید می‌پنداشت که می‌تواند یک تنه هم هی لشکر طالوت را کشته و فراری دهد این عملکرد داود در حقیقت اشاره به یک مطلب مهم تربیتی نیز دارد که هر فرماندهی و یا رهبری باید در حفظ و صیانت از تعالیم مکتب خود از همه افراد پیش قدم‌تر باشد؛ او باید نخستین عمل‌کننده، کوشاترین فرد و فداکارترین شخص در برابر مکتب خویش باشد. سردا دل‌ها نیز دارای چنین ویژگی داشت.

عدم دوستی با دشمنان اسلام به خصوص یهود (امریکا و اسرائیل)

خداوند در آیات ۱ سوره ممتحنه و آیات ۵۲ و ۵۱ سوره مائده دوستی با دشمن و به ویژه یهود و نصاری را ممنوع نموده است: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ» سوره ممتحنه آیه ۱ و «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى ... اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ» فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ ...» (مائده آیات ۵۱ و ۵۲).

در این خصوص مقام معظم رهبری می‌فرمایند حالا ما به عنوان یک دولت، یک ملت، یک کشور، به صورت یکپارچه و یک تشکیلات حکومتی - نه به صورت یک گروه یا حزب معترض مسلح یا غیرمسلح در یک گوشه‌ی دنیا - ایستاده‌ایم و داریم این حرف‌ها را می‌زنیم و همه‌ی دنیا هم ما را بخاطر این ایستادگی تحسین می‌کنند؛ ولی ناگهان از وسط جبهه‌ی ما - بخصوص از چادر و خیمه‌ی فرماندهی نظام - یک علامتی داده بشود که ما با شمائیم! «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ ... تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ.» بیانات مقام معظم رهبری ۱۳۷۶/۳/۸ چگونه ممکن است که ملت و دولت ایران، به سوی دشمنی که هنوز هم با دلی پرکینه و کامی تلخ از شکست‌های پی‌درپی، درصدد ضربه زدن به

ایران و ایرانی است، دست دوستی دراز کند و فریب لبخند زهرآگین دشمن را که همین امروز هم با خنجری زهرآلود، در دست وی همراه است، بخورد؟(مقام معظم رهبری ۱۳۷۷/۱/۱۲).

شهید حاج قاسم سلیمانی جوانب توطئه دشمنان ایران و مسلمانان منطقه را به درستی شناخته بود و برای مردم منطقه روشنگری می نمود او متوجه شده بود که امریکا و رژیم صهیونیستی به سراغ ایمان‌ها، عزم‌ها و ارکان اساسی در کشورهای اسلامی آمده است و برای نابودی آن‌ها تلاش مضاعف می‌کند. به دلیل ظلم‌ها و ستم‌هایی که این صهیونیست‌ها بر مردم فلسطین و مردم مسلمان منطقه داشته‌اند حاج قاسم با سرلوحه قرار دادن نصایح و راهنمایی‌های قران و امامین انقلاب نه تنها با آن‌ها همانند بسیاری از سران و فرماندهان نظامی کشورهای اسلامی ارتباط و دوستی برقرار نکرد بلکه آن‌ها را دشمن درجه یک مسلمانان قرار داده و مبارزه برای نابودی صهیونیست‌ها را در برنامه خود قرار داده بود او به خوبی فهمیده بود که به یهودیان نمی‌توان اطمینان نمود.

حاج قاسم به این درجه از معرفت رسیده بود که همانطور امام خمینی و رهبر معظم انقلاب اعتقادی به تکیه بر قدرت و کمک مستکبران نداشتند و دراز کردن دست به سوی آن‌ها را برابر با قطع نصرت الهی میدانستند. «وَلَا تَرْكُنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَ مَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ» (سوره هود آیه ۱۱۳) حاج قاسم چون ذوب در آن‌ها بود به این اعتقاد رسیده بود و هرگز رو به زدو بند با دشمن نیاورد و در پی بالابردن عناصر قدرت انقلاب اسلامی و مسلمانان در جهان اسلام داشت. حاج قاسم به تبعیت از امامین انقلاب می‌دانست با توجه به این که انقلاب اسلامی در هندسه قدرت دنیا تغییر به وجود آورده و زورمداران غرب و صهیونیسم در تنگنا قرار گرفته‌اند، این دشمنان قدار به کمتر از تسلیم ایران و جبهه مقاومت راضی نخواهند شد. خداوند در قران در سوره بقره آیه ۱۲۰ این قضیه را به مسلمانان گوشزد و بر آن تاکید می‌کند و می‌فرماید «وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّى تَبِيعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ...»

دشمن برای این که به مقصود خود برسد ممکن است بر روی ما لبخند بزند تا ما را با لبخند خود فریب دهد خداوند در سوره توبه آیه ۸ بر این قضیه تاکید می‌کند و می‌فرماید فریب لبخند دشمن عهد شکن را نخورید «كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ...»

مقام معظم رهبری در این خصوص بیان می‌کند: به آمریکایی‌ها بدبینیم؛ به آن‌ها هیچ اعتمادی نداریم. ما دولت ایالات متحده آمریکا را دولتی غیرقابل اعتماد میدانیم؛ دولتی خودبرتربین، دولتی غیرمنطقی و عهدشکن، دولتی سخت در پنجه تصرف و اقتدار شبکه صهیونیسم بین المللی. بیانات در مورخه

۱۳۹۲/۷/۱۳

اعتقاد قلبی به مهم ترین شئون عاقبت به خیری

برادران، رزمندگان، یادگاران جنگ؛ یکی از شئون عاقبت به خیری «نسبت شما با جمهوری اسلامی و انقلاب» است. والله والله والله از مهم ترین شئون عاقبت به خیری همین است. والله والله والله از مهمترین شئون عاقبت به خیری، رابطه قلبی و دلی و حقیقی ما با این حکیمی است که امروز سکان انقلاب را به دست دارد، در قیامت خواهیم دید، مهمترین محور محاسبه این است. (یادواره شهدای مدافع حرم ۱۳۹۶/۱۰/۱۷)

اعتقاد و تاکید بر حجت شرعی

شهید سلیمانی بیان می کند حضرت آیت الله العظمی خامنه ای از اولیای الهی است و نزدیک ترین صفات را به ائمه اطهار (ع) دارند و ما تابع تشخیص ایشان هستیم، چون عاقبت به خیری در این است. حرف حضرت آقا بر من حجت شرعی دارد و همین که ایشان از ما راضی اند و سر ما را می بوسند به همه عالم می ارزد. (سخنرانی در جمع فرماندهان ۹۸/۴/۱۲)

فرماندهی مستقیم حاج قاسم در عراق بر علیه داعش

نبرد آمرلی

حضور مغز متفکر نظامی ایران در بزرگترین پیروزی های عراق و سوریه علیه داعش، دنیا را متحیر نمود. یکی از این مناطق امرلی است.

شهر آمرلی در استان صلاح الدین عراق به مدت ۸۰ روز تحت محاصره گروه تروریستی تکفیری داعش قرار داشت. در شهریور ماه سال ۹۳ با فرماندهی مستقیم حاج قاسم ارتش و حشد الشعبی عراق این محاصره را شکسته و نیروهای داعش به عقب رانده شدند. آزادسازی شهر شیعه نشین آمرلی با مجاهدتها و ایثار رزمندگان حشد الشعبی برای نجات اقلیت ترکمن ساکن این شهر از چنگال داعش، بر محبوبیت نیروهای بسیج مردمی عراق و حاج قاسم افزود. به طوری که خبرگزاری رویترز، شکست داعش در آمرلی را پیروزی عمده ای برای دولت عراق، نیروهای امنیتی و حشدالشعبی عراق دانست.

نبرد تکریت

شهر تکریت مرکز استان صلاح الدین واقع در شمال بغداد قرار دارد. با ورود سردار سلیمانی به شهر تکریت در اوایل اسفند ۹۳، ارتش عراق و نیروهای بسیج مردمی این کشور با فرماندهی سرلشگر سلیمانی با رمز یا لثارات الحسین برای آزادسازی این شهر از دست گروه تروریستی تکفیری داعش عملیات خود را آغاز نمود. سرانجام در ۱۱ فروردین ۹۴، حیدر العبادی نخست وزیر وقت عراق خبر داد که شهر تکریت به طور کامل آزاد شده و پرچم این کشور بر فراز ساختمان استانداری این شهر به اهتزاز درآمده است. روزنامه

وال استریت ژورنال ۱۷ اسفند ۹۳ با اشاره به عملیات آزادسازی تکریت و استان صلاح‌الدین، نقش ژنرال قاسم سلیمانی را در بسیج نیروهای مردمی عراق و هماهنگی نیروها مورد تأکید قرار داد.

نبرد ام‌المعارک

نبرد البوکمال را متخصصان نظامی و حاضران در صحنه نبرد، ام‌المعارک نامیدند. نبردی که قاسم سلیمانی، فرمانده سپاه قدس ایران فرماندهی اصلی آنرا برعهده داشت. در ماه‌های پایانی عمر داعش که نفس‌های این گروه تروریستی به شماره افتاده بود بود شهر البوکمال در مرز سوریه و عراق آخرین پایگاه شهری داعش به حساب می‌آمد. آزادسازی این شهر از مهم‌ترین نقاط عطف در مرحله پایانی مبارزه با گروه تروریستی داعش در سوریه بود. شهر بوکمال از آن جهت که یکی از سه شهر بزرگ استان بیابانی دیرالزور است، دارای اهمیت استراتژیک است؛ آمریکایی‌ها دوست نداشتند فرزند نامشروع آن‌ها یعنی داعش در این شهر متحمل شکست شوند، آن‌ها تا آخرین لحظه برای آن‌ها تجهیزات ارسال کردند. از طرف دیگر آمریکایی‌ها قصد داشتند تا نیروهای کُرد تحت حمایت خود به نام قسد را در کوتاهترین زمان به البوکمال رسانده و این شهر توسط آنان تصرف گردد تا مانع عملیات رزمندگان محور مقاومت در این منطقه استراتژیک شوند. زیرا آمریکایی‌ها و صهیونیست‌ها، البوکمال را یک شاهراه ارتباطی زمینی میان عراق و سوریه و ایران می‌دانند که تسلط محور مقاومت بر آن نه تنها به معنای از دست رفتن آخرین پایگاه داعش به حساب می‌آمد بلکه این امر کابوسی برای موجودیت رژیم صهیونیستی است. به همین دلیل مقامات نظامی و سیاسی رژیم صهیونیستی ایجاد مسیر ارتباطی زمینی بین ایران و سوریه از طریق عراق را خط قرمز خود در تحولات میدانی منطقه توصیف کرده بودند و به آمریکا فشار می‌آوردند که مانع سیطره محور مقاومت بر منطقه البوکمال شود. در نهایت محور مقاومت توانست با فرماندهی مستقیم حاج قاسم پیروز ام‌المعارک شده و بر این گذرگاه اصلی و استراتژیک مسلط شو (khabaronline.ir) با پایان کار داعش در البوکمال تحقق وعده‌اش مبنی بر پایان دادن به سیطره این شجره خبیثه ملعونه، با ۷۲ ساعت فرماندهی میدانی مستقیم نبرد به عمر داعش برای همیشه پایان داد.

نبرد القصیر

القصیر منطقه‌ای با ۵۹۸۸۰ کیلومتر مربع وسعت و ۱۰۷۴۷۰ نفر جمعیت و وجود انواع فعالیت‌های زراعی، صنعتی، تجاری و روستاهای فراوان در استان حمص سوریه واقع شده است شهر القصیر با حدود ۴۰ هزار نفر جمعیت در ۱۵ کیلومتری مرزهای لبنان قرار دارد موقعیت این شهر به شکلی است که می‌توان کشور سوریه را به دو قسمت شمالی و جنوبی تقسیم کرد. (نقشه شماره) منطقه القصیر با

روستاهای لبنانی اشتراکات اجتماعی و فرهنگی و نیز اقتصادی داشته و بسیاری از خانواده‌های لبنانی در روستاهایی که به روستاهای السبع معروف هستند، سکونت دارند. (defapress.ir) همچنین مسیحیان در دو شهرک جوسه و ربله نیز سکونت دارند. با تصرف این منطقه تروریست‌ها هم می‌توانستند وارد لبنان شده و دولت لبنان و حزب الله را تحت فشار قرار دهند و هم راه ارتباطی و کمک رسانی به دولت سوریه را بسته بودند. سردار سلیمانی به عنوان استراتژیست حزب الله، در نبرد حزب الله را با جنگ شهری آشنا کرد و قصیر مهم‌ترین رویارویی حزب الله با گروه‌های تروریستی در جنگ شهری سوریه بود. جان مگ وایر، افسر سابق سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا، درباره نبرد القصیر در سوریه که منجر به بازپس‌گیری شهر استراتژیک القصیر توسط ارتش سوریه شد، گفته: این سردار سلیمانی بود که مستقیماً عملیات را فرماندهی می‌کرد و آن پیروزی بزرگ را رقم زد. (hadese24.ir/news) منطقه القصیر از نظر استراتژیک برای مخالفان و ارتش سوریه از

اهمیت زیادی برخوردار بود و نقطه تماس مستقیم با مناطق مرزی شمال به‌شمار می‌آید و و طی چند سال گذرگاه انتقال سلاح و تجهیزات برای تروریست‌های تکفیری بود به طوری که برای این کار تونل‌هایی از تلکخ به القصیر حفر شده بود. از نظر غربی‌ها به ویژه آمریکایی‌ها مهم‌ترین و خطرناک‌ترین منطقه در خاورمیانه از حیث ارتباط بین محور مقاومت در ایران با حزب‌الله در لبنان از طریق سوریه به‌شمار می‌آید.

عملیات نصر و محرم

این عملیات نصر و محرم به فرماندهی مستقیم حاج قاسم و با نیروهای رضوی، دفاع مردمی و حزب‌الله و همچنین فاطمیون، زینیون و حیدریون و کمک ارتش سوریه شروع شد و مناطق وسیعی از منطقه جنوبی حلب مانند جبل اربعین، حمیدیه، تل دادین، خان طومان، خالدیه، زیتان، برنه، عزیزیه و شهرهای بزرگ الحاضر و العیس آزاد شدند و عمده قوای دشمن آسیب جدی دیدند و شرایط برای آزادسازی

نبل الزهرا فراهم کردند، که اینجا حاج قاسم با تیزهوشی خاص خود جبهه را در جنوب حلب به شمال تغییر داد و همزمان با عملیات جنوب حلب، کار اطلاعاتی و طرح‌ریزی و سازماندهی عملیات شمال حلب انجام شد و ظرف سه روز جبهه تغییر کرد و عملیات در منطقه باشکوی به سمت نبل الزهرا که در محاصره داعش و النصره بودند، ادامه یافت که منجر به آزادسازی این شهرها و مردم مظلوم آن شد. گروه‌های تروریستی در نوروز ۹۶ با هجوم سراسری به حماه و حمص تصمیم داشتند کار سوریه را یکسره کنند؛ این‌ها با تمرکز خود در شمال حماه و هجوم سنگین چند شهر و روستا را طی چند روز گرفتند روز دوم عید بود که حاج قاسم با فرماندهان میدانی در سوریه تماس می‌گیرد و جواب می‌شنود اوضاع جبهه خوب نیست و «احتمال فروپاشی در بخش عمده‌ای از سوریه هست زیرا دشمن باتصرف شهر حماه و با اتصال به منطقه حمص شمالی و سپس اتصال به قلمون غربی، راه حلب را به تصرف درآورد و سوریه را به دو جزیره ساحل و دمشق تقسیم می‌نمود. با سفر حاج قاسم به منطقه حماه و رفتن به خط مقدم جبهه یعنی جبل زین‌العابدین و گرفتن دوربین به دست به فرماندهان می‌گوید «تک اصلی کجاست؟» جواب می‌دهند از دو طرف جدی می‌آیند، شهید سلیمانی بیان می‌کند یک طرف تک اصلی است، بعد از دیدن آرایش دشمن می‌گوید «تک اصلی غرب رودخانه عاصی است». فرماندهان می‌گویند به چه دلیل می‌گویید؟ بیان می‌کند «دشمن از آنجا با چشم غیر مسلح حماه را می‌بیند، تیر تیربارش از آن نقطه به اینجا می‌رسد، لذا اشتیاق دارد حماه را بگیرد، مثل زمانی که ما دیوارها و نخلستان‌های خرمشهر را می‌دیدیم و برای رسیدن به آن اشتیاق داشتیم! (Mashreghnews)» این را چطور تشخیص نمی‌دهید؟

جمع‌بندی

سبک مدیریتی شهید سلیمانی به عنوان یکی از مدیران عالی در مجموعه حکمرانی کشور با توجه به مسئولیتشان که فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران بودند نه تنها در داخل بلکه در منطقه و بعضاً اثری جهانی داشته است بنابراین ویژگی‌های ایشان و عملکردی که در تراز انقلاب بوده است و دیگران نیز باید خود را به آن سطح برسانند و از این ویژگی‌ها الگو بگیرند. انتخاب بهترین سبک رهبری برای فرماندهان به منظور نفوذ در افراد تحت فرماندهی و وادار کردن آن‌ها به وظایف سازمانی و یا جلوگیری از ارتکاب رفتار غیر مجاز با الگوگیری از قرآن و از ایما، بسیار مهم است که شهید سپهبد سلیمانی بهترین نمونه است که به برخی از ویژگی‌های مهم این شهید در این پژوهش اشاره شده است. برخی از ویژگی‌های فرماندهی سردار سلیمانی عبارتند از توکل به پروردگار متعال و توسل به اهل بیت علیهم السلام، دشمن‌شناسی عملیاتی، اعتقاد و تاکید بر حجت شرعی، عدم دوستی با دشمنان اسلام به خصوص یهود (امریکا و اسرائیل) شجاعت و جسارت میدانی و پرهیز از ریاست طلبی، ولایت‌مداری و... و در

عملیات‌های نبرد القصیر، عملیات نصر و محرم، نبرد ام المعمارک و... به عنوان فرمانده مستقیم میدان شرکت داشته است.

منابع

- ۱- قرآن کریم.
 - ۲- خورشیدی، عباس، ذوالفقاری، حسین (۱۳۹۰) تئوری‌های مدیریت و رهبری .تهران :مرزبانان
 - ۳- رضاییان، علی، ۱۳۸۲ اصول مدیریت، تهران، انتشارات سمت
 - ۴- سخنان (مقام معظم رهبری ۱۳۷۷/۱/۱۲).
- سایت‌ها:

خبرگزاری فارس.

www.khabaronline.ir/news/757377

<https://hadese24.ir/news/28286>.

defapress.ir/fa/news/292399

[.\(islamtimes.org/fa/article/836655\)](http://islamtimes.org/fa/article/836655)

hadese24.ir/news/28286

www.Mashregnews